

(i) Printed Pages : 4

Roll No.

(ii) Questions : 9

Sub. Code :

8	0	5	9
---	---	---	---

Exam. Code :

1	1	0	3
---	---	---	---

B.Ed. 4th Semester

(2042)

READING AND REFLECTING ON TEXT (In all Mediums)

Paper : F-4.5

Time Allowed : Three Hours]

[Maximum Marks : 40

Note :— Attempt **one** question from each of the unit I to IV. Each question carries **8** marks. Unit-V will be compulsory with **four** short answers. Each question will be of **2** marks.

UNIT-I

- 1. What is the role of Language as a means of construction of reality and gaining experience? 8
- 2. Explain the role of school language in classroom instruction. 8

UNIT-II

- 3. What are the basic ways to develop language and linguistic skills? 8
- 4. Explain cognitive based reading and stages of learning to read. 8

UNIT-III

- 5. Explain the various levels of reading comprehension. 8
- 6. What are the various methods of reading? 8

UNIT-IV

7. How evaluation of Reading skills can take place? 8
8. Enlist and explain the remedies to enhance reading. 8

UNIT-V

9. Answer the following :
 - (a) What do you mean by mechanics of reading? 2
 - (b) Discuss the term multilingualism. 2
 - (c) Explain reflective reading. 2
 - (d) Explain the term reading skills. 2

(हिन्दी भाषा)

नोट :- यूनिट I से IV प्रत्येक में से एक-एक प्रश्न करें। प्रत्येक प्रश्न के 8 अंक हैं। यूनिट-V चार सदिपन उत्तरों के साथ अनिवार्य होगा। प्रत्येक प्रश्न के 2 अंक होंगे।

यूनिट-1

1. वास्तविकता के निर्माण और अनुभव प्राप्त करने के साधन के रूप में भाषा की क्या भूमिका है? 8
2. कक्षा निर्देश में स्कूली भाषा की भूमिका की व्याख्या करें। 8

यूनिट-II

3. भाषी और भाषाई मौखल विकसित करने के मूल तरीके क्या हैं? 8
4. संज्ञानात्मक आधारित पठन और पढ़ने के लिए सीखने के चरणों की व्याख्या करें। 8

यूनिट-III

5. पढ़ने की समझ के विभिन्न स्तरों की व्याख्या करें। 8
6. पढ़ने के विभिन्न तरीके क्या हैं? 8

यूनिट-IV

7. पठन कौशलों का मूल्यांकन कैसे हो सकता है? 8
8. अध्ययन बढ़ाने के उपायों को सूचीबद्ध करें और समझाएं। 8

यूनिट-V

9. निम्नलिखित के उत्तर दीजिए :
 - (क) पढ़ने की प्रक्रिया से आपका क्या मतलब है? 2
 - (ख) बहुभाषावाद शब्द पर चर्चा करें। 2
 - (ग) प्रतिबिंबित पढ़ने की व्याख्या करें। 2
 - (घ) पढ़ने के कौशल शब्द की व्याख्या करें। 2

(पंजाबी अन्वदाद)

- ਨੋਟ :- ਯੂਨਿਟ I ਤੋਂ IV ਹਰੇਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 8 ਅੰਕ ਹਨ। ਯੂਨਿਟ-V ਚਾਰ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਯੂਨਿਟ-1

1. ਅਸਲੀਅਤ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਅਨੁਭਵ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੇ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਕੀ ਭੂਮਿਕਾ ਹੈ? 8
2. ਕਲਾਸਰੂਮ ਦੀ ਗਿਦਾਇਤ ਵਿੱਚ ਸਕੂਲੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 8

ਯੂਨਿਟ-II

3. ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾਈ ਹੁਨਰ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤਰੀਕੇ ਕੀ ਹਨ ? 8
4. ਬੋਧਾਤਮਕ ਆਧਾਰਿਤ ਗੀਡਿੰਗ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਨਾ ਸਿੱਖਣ ਦੇ ਪੜਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 8

ਯੂਨਿਟ-III

5. ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਸਮਝ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੱਧਰਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 8
6. ਪੜ੍ਹਨ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰੀਕੇ ਕੀ ਹਨ ? 8

ਯੂਨਿਟ-IV

7. ਪੜ੍ਹਨ ਦੇ ਹੁਨਰ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ? 8
8. ਪੜ੍ਹਨ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਉਪਾਅ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰੋ ਅਤੇ ਸਮਝਾਓ। 8

ਯੂਨਿਟ-V

9. ਹੇਠ ਦਿੱਤਿਆਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਓ
- (ੳ) ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? 2
- (ਅ) ਬਹੁਭਾਸ਼ਾਈ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 2
- (ੲ) ਰਿਫਲੈਕਟਿਵ ਗੀਡਿੰਗ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 2
- (ਸ) ਪੜ੍ਹਨ ਦੇ ਹੁਨਰ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 2